

Рівненський державний гуманітарний університет
(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра екології, географії та туризму

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 06 Екологічний контроль у карантинній службі

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 101 Екологія

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Радіоекологія

(назва спеціалізації)

інститут, факультет психолого-природничий

(назва інституту, факультету)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма Екологічний контроль у карантинній службі для здобувачів
(назва навчальної дисципліни)
другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю / освітньою програмою 101 Екологія / Радіоекологія

Мова навчання українська

Розробники: Лико Д.В., зав. кафедри екології, географії та туризму, доктор
сільськогосподарських наук, професор;

_____

_____

_____

(автори, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екології, географії та туризму РДГУ

Протокол № 1 від «14» січня 2020 року

Завідувач кафедри екології, географії та туризму

_____
(підпис)

(Д.В.Лико)
(прізвище та ініціали)

Робоча програма схвалена навчально-методичною комісією факультету за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)

Протокол № 1 від «11» лютого 2020 року

Голова навчально-методичної комісії _____ (Сяська І.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____, 20__ рік

_____, 20__ рік

Вступ (загальні положення)

Робоча програма навчальної дисципліни «Екологічний контроль у карантинній службі» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Радіоекологія» для підготовки студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія».

При розробці робочої програми враховано «Положення про робочу програму навчальної дисципліни», яке розроблено та введено в дію рішенням Вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету від «31» жовтня 2019 р., протокол №9.

Робоча програма є нормативним документом, за своїм змістом визначає компетентності, якими повинен володіти здобувач вищої освіти.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3,0	Галузь знань 10 Природничі науки	Вибіркова ВК 06
Модулів — 1	Спеціальність: 101 Екологія	Рік підготовки:
Змістових модулів —3		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр
Загальна кількість годин — 90		2-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних —2 самостійної роботи студента — 1,5	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	14 год.
		Практичні роботи
		16 год.
		Лабораторні роботи
		-
		Самостійна робота студента
		60 год.
		Індивідуальні завдання: 12 год.
Вид контролю: модульний залік		
Дисципліни, що були вивчені раніше: екологічне інспектування, методика радіологічних досліджень, поводження з радіоактивними відходами, радіаційна безпека та моніторинг		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної

і індивідуальної роботи становить для денної форми навчання — 40/60 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Екологічний контроль у карантинній службі» є поглиблення засвоєного матеріалу з курсу «Природоохоронне законодавство» та «Екологічне право», а студенти, які спеціалізуються в галузі природничих наук отримують теоретичні знання і практичні навички в організації і проведенні екологічного контролю у галузі карантинної служби, навчаться кваліфіковано вирішувати завдання, пов'язані з раціональним використанням і охороною природних ресурсів.

Основними завданнями дисципліни «Екологічний контроль у карантинній службі» є:

- вивчення основних методів та правил проведення екологічного контролю на промислових, сільськогосподарських та інших підприємствах;
- проведення державного контролю екологічно небезпечних транспортних вантажів та відходів, а також складання протоколів, адміністративних правопорушень в галузі природоохоронного законодавства;
- забезпечення контролю за виконанням Міжнародних зобов'язань України щодо торгівлі Червонокнижними та зникаючими видами дикої флори і фауни, колекцій мінералів та мисливських трофеїв;
- забезпечення контролю за перевезенням радіоактивних речовин і ядерних матеріалів та проведення їхнього хіміко-аналітичного контролю;

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми з «Радіоекології» студенти повинні володіти наступними **компетентностями**:

загальними:

- **ЗК01.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- **ЗК06.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- **ЗК07.** Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

спеціальними (фаховими):

- **ФК10.** Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем;
- **ФК13.** Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців;
- **ФК18.** Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину;
- **ФК19.** Здатність визначати фіто санітарну безпеку рослинної продукції;
- **ФК20.** Здатність використовувати сучасну нормативно-правову базу у сфері охорони навколишнього середовища та природокористування.

3. Програмні результати навчання

- **ПР01.** Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля;
- **ПР02.** Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності;
- **ПР10.** Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища;
- **ПР13.** Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля;
- **ПР18.** Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності;
- **ПР21.** Демонструвати знання сучасної нормативно-правової бази у сфері охорони навколишнього середовища та природокористування.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Основи екологічного контролю та карантинні організми.

Тема 1. Теоретичні та прикладні аспекти екологічного контролю.

Мета та порядок здійснення природоохоронного інспектування. Основні вимоги до організації робіт із екологічного контролю. Історичні засади контрольної природоохоронної діяльності на теренах України. Історичні джерела права про здійснення контролю в сфері охорони природи.

Науково-теоретичні дослідження питань екологічного контролю. Місце екологічного контролю в системі державної екологічної політики. Види екологічного контролю.

Тема 2. Карантинні організми, характеристика та поширення

Біологія та морфологія карантинних організмів, особливості поширення. Перелік регульованих шкідливих організмів: А-1 - Карантинні організми, відсутні в Україні. А-2 Карантинні організми, обмежено поширені в Україні. Карантинні хвороби та шкідники Рівненської області.

Змістовий модуль 2. Здійснення карантинного екологічного контролю.

Тема 3. Організаційно-правове забезпечення контролю карантинних організмів

Реорганізація Державної служби з карантину рослин України в Державну службу України з питань безпеки харчових продуктів і захисту споживачів. Структура Державної служби. Основні завдання Державної служби з карантину рослин України. Органи, що здійснюють державне управління у сфері карантину рослин. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері карантину рослин. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері карантину рослин. Завдання центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину рослин. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину рослин.

Тема 4. Фітосанітарна експертиза (аналізи) як складова екологічного контролю у карантинній службі

Відбір зразків та фітосанітарна експертиза (аналізи). Уповноваження на проведення огляду та фітосанітарної експертизи (аналізів). Повторна фітосанітарна (арбітражна) експертиза (аналізи). Реєстр уповноважених фітосанітарних лабораторій. Реєстр виданих фітосанітарних та карантинних сертифікатів.

Тема 5. Проведення огляду, обстеження, аналізу, знезараження та інспектування об'єктів контролю у карантинній службі

Процедура проведення огляду, обстеження, аналізу, знезараження та інспектування об'єктів регулювання. Оформлення результатів огляду, інспектування, здійснення контролю за знезараженням .

Змістовий модуль 3. Здійснення карантинного екологічного контролю на державному кордоні України.

Тема 6. Фітосанітарний контроль на державному кордоні України

Контроль транспортних засобів, підконтрольних об'єктів і підкарантинних матеріалів, що прибувають в Україну. Порядок ввезення підкарантинних і підконтрольних матеріалів дипломатичними, консульськими, торговими представництвами, міжнародними та міждержавними установами. Порядок транзиту підконтрольних і підкарантинних матеріалів. Знезараження та очищення підкарантинних, підконтрольних матеріалів і транспортних засобів.

Порядок оформлення документів на імпорт і транзит підкарантинних та підконтрольних матеріалів. Порядок оформлення документів на експорт підкарантинних і

підконтрольних матеріалів. Звітність прикордонних пунктів з карантину рослин. Відповідальність за порушення карантинних правил

Тема 7. Фітосанітарні правила ввезення з-за кордону, перевезення в межах країни, транзиту, експорту, порядку переробки та реалізації підкарантинних матеріалів

Загальні положення організації фітосанітарного контролю підкарантинних матеріалів. Порядок перевезення підкарантинних матеріалів в межах країни. Порядок переробки та реалізації підкарантинних матеріалів.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1.						
Змістовий модуль 1. Основи екологічного контролю та карантинні організми						
Тема 1 <i>Теоретичні та прикладні аспекти екологічного контролю</i>	10	2	2	–	–	6
Тема 2 <i>Карантинні організми, характеристика та поширення</i>	10	2	2	–	–	6
Разом за змістовим модулем 1.	20	4	4	–	–	12
Змістовий модуль 2. Здійснення карантинного екологічного контролю						
Тема 3 <i>Організаційно-правове забезпечення контролю карантинних організмів</i>	16	2	2	–	–	12
Тема 4 <i>Фітосанітарна експертиза (аналізи) як складова екологічного контролю у карантинній службі</i>	14	2	2	–	–	10
Тема 5 <i>Проведення огляду, обстеження, аналізу, знезараження та інспектування об'єктів контролю у карантинній службі</i>	14	2	2	–	–	10
Разом за змістовим модулем 2.	44	6	6	–	–	32
Змістовий модуль 3. Здійснення карантинного екологічного контролю на державному кордоні України.						
Тема 6 <i>Фітосанітарний контроль на державному кордоні України</i>	16	2	2	–	–	12
Тема 7 <i>Фітосанітарні правила ввезення з-за кордону, перевезення в межах країни, транзиту, експорту, порядку переробки та реалізації підкарантинних матеріалів</i>	10	2	4	–	–	4
Разом за змістовим модулем 3.	26	4	6	–	–	16
ІНДЗ 12 год.	–	–	–	–	–	–
Усього годин	90	14	16	–	–	60

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Екологічний контроль, його мета, завдання та основні види	2
2	Карантинні організми, обмежено поширені в Україні (Перелік А-2).	2
3	Організаційно-правове забезпечення контролю карантинних організмів	2
4	Особливості проведення фітосанітарної експертизи для виявлення карантинних організмів	2
5	Оформлення результатів огляду та інспектування карантинних організмів. Видача фітосанітарного та карантинного сертифікатів	2
6	Контроль підкарантинних матеріалів, що прибувають в Україну та порядок перевезення підкарантинних матеріалів в межах країни	2
7	Порядок переробки та реалізації підкарантинних матеріалів	2
8	Контроль за транскордонними перевезеннями підкарантинних матеріалів	2
Разом		16

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Місце екологічного контролю в системі державної екологічної політики. Загальні положення екологічного контролю на кордоні.	2
2	Науково-теоретичні дослідження питань екологічного контролю.	2
3	Міжнародна співпраця у галузі охорони довкілля та екологічної безпеки.	2
4	Транскордонний контроль за забрудненням навколишнього природного середовища.	2
5	Теоретичні та прикладні аспекти екологічного контролю.	2
6	Загальні питання екологічного та радіологічного контролю.	2
7	Екологічний контроль автомобільного транспорту.	4
8	Вимоги до транспортних засобів у разі перевезення небезпечних вантажів.	4
9	Екологічний та радіологічний контроль морських та річкових суден.	4
10	Екологічний контроль вантажів.	2
11	Порядок відбору зразків продукції для проведення експертизи.	4
12	Особливості екологічного контролю об'єктів тваринного та рослинного світу.	4
13	Радіологічний контроль.	2
14	Здійснення екологічного контролю за охороною та раціональним використанням водних ресурсів.	4
15	Здійснення екологічного контролю за станом атмосферного повітря.	4
16	Здійснення екологічного контролю за використанням та охороною земель.	4

17	Екологічний контроль у сфері охорони, використання та відтворення тваринного та рослинного світу, занесених до Червоної книги України.	4
18	Основні завдання Державної служби з карантину рослин України	4
19	Правова процедура внесення приписів до порушників екологічного законодавства посадовими та службовими особами екологічного контролю про усунення недоліків у їх діяльності	2
20	Правові вимоги до внесення постанов про обмеження, тимчасову заборону (зупинення) та припинення екологічно небезпечної діяльності органами екологічного контролю	2
	Разом	60

8. Індивідуальні завдання.

Індивідуальні завдання – 20 балів

Підготувати у вигляді презентації інформацію про поширення карантинних організмів на території різних областей України:

- Динаміка поширення хвороб рослин, збудниками яких є віруси та бактерії
- Поширення золотистої картопляної нематоди (*Globodera rostochiensis*)
- Моніторинг амброзії полинолистої (*Ambrosia artemisiifolia* L);
- Визначення карантинних, буферних та регульованих зон при виявленні карантинних організмів
- Заходи боротьби з карантинними організмами

Область вибрати з переліку, наведеному у таблиці, згідно порядкового номера у журналі

№	Регіон
1	Одеська область
2	Дніпропетровська область
3	Чернігівська область
4	Харківська область
5	Житомирська область
6	Полтавська область
7	Херсонська область
8	Київська область
9	Запорізька область

10	<u>Луганська область</u>
11	<u>Донецька область</u>
12	<u>Вінницька область</u>
13	<u>Автономна Республіка Крим</u>
14	<u>Миколаївська область</u>
15	<u>Кіровоградська область</u>
16	<u>Сумська область</u>
17	<u>Львівська область</u>
18	<u>Черкаська область</u>
19	<u>Хмельницька область</u>
20	<u>Волинська область</u>
21	<u>Рівненська область</u>
22	<u>Івано-Франківська область</u>
23	<u>Тернопільська область</u>
24	<u>Закарпатська область</u>
25	<u>Чернівецька область</u>
26	м. <u>Севастополь</u>
27	м. <u>Київ</u>

9. Методи навчання.

- МН1 –словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
МН2 –практичний метод (практичні заняття);
МН3 –наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування);
МН5 –відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
МН6 –самостійна робота (проблемний, частково-пошуковий метод);
МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

10. Методи оцінювання.

- МО2 –усне або письмове опитування ;
МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
МО9 – захист практичних робіт;
МО10 –залік.

11. **Критерії оцінювання результатів навчання. Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку. Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу.**

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90–100	A	зараховано
82–89	B	
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	
35–59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Контроль за процесом засвоєння студентами курсу та якістю знань здійснюватиметься у ході поточного та підсумкового контролю. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100 бальною шкалою. Поточний контроль передбачає перевірку знань студентів у ході практичних занять, усні відповіді, виконання презентацій, виконання навчально-дослідних завдань, перевірка письмових завдань зошита самостійної підготовки.

У процесі поточного контролю студенти можуть набирати до 100 балів.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за п'ятибальною шкалою. 3 бали – «задовільно», 4 – «добре», 5 – «відмінно».

Змістовий модуль завершується проведенням модульного контролю. Він може проводитися у формі усного опитування чи письмового виконання.

Виконання індивідуального проекту та завдань самостійної роботи з вивчення курсу оцінюються за 20 бальною шкалою.

Поточне тестування та самостійна робота							Індив. завд.	Заг. кільк. балів
Модуль 1								
Змістовий модуль								
ЗМ 1		ЗМ 2			ЗМ 3		20	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
9	9	9	9	9	9	9		
Модульний контроль - 5		Модульний контроль - 6			Модульний контроль - 6			

13. Методичне забезпечення

1. – Програма з курсу „Екологічний контроль у карантинній службі”.
2. Конспекти лекцій та навчальні посібники.
3. Підручники та їх електронні форми.
4. Інформаційні ресурси.
5. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студентів.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Мета та порядок здійснення природоохоронного інспектування.
2. Основні вимоги до організації робіт із екологічного контролю.
3. Історичні засади контрольної природоохоронної діяльності на теренах України.
4. Історичні джерела права про здійснення контролю в сфері охорони природи.
5. Науково-теоретичні дослідження питань екологічного контролю.
6. Місце екологічного контролю в системі державної екологічної політики.
7. Види екологічного контролю.
8. Біологія та морфологія карантинних організмів, особливості поширення.
9. Перелік регульованих шкідливих організмів: А-1 - Карантинні організми, відсутні в Україні.
10. Перелік регульованих шкідливих організмів: А-2 Карантинні організми, обмежено поширені в Україні. Карантинні хвороби та шкідники Рівненської області.
11. Реорганізація Державної служби з карантину рослин України в Державну службу України з питань безпеки харчових продуктів і захисту споживачів.
12. Структура Державної служби.
13. Основні завдання Державної служби з карантину рослин України.

14. Органи, що здійснюють державне управління у сфері карантину рослин.
15. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері карантину рослин.
16. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері карантину рослин.
17. Завдання центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину рослин.
18. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину рослин.
19. Відбір зразків та фітосанітарна експертиза (аналізи).
20. Уповноваження на проведення огляду та фітосанітарної експертизи (аналізів).
21. Повторна фітосанітарна (арбітражна) експертиза (аналізи).
22. Реєстр уповноважених фітосанітарних лабораторій.
23. Реєстр виданих фітосанітарних та карантинних сертифікатів.
24. Процедура проведення огляду, обстеження, аналізу, знезараження та інспектування об'єктів регулювання.
25. Оформлення результатів огляду, інспектування, здійснення контролю за знезараженням .
26. Контроль транспортних засобів, підконтрольних об'єктів і підкарантинних матеріалів, що прибувають в Україну.
27. Порядок ввезення підкарантинних і підконтрольних матеріалів дипломатичними, консульськими, торговими представництвами, міжнародними та міжурядовими установами.
28. Порядок транзиту підконтрольних і підкарантинних матеріалів.
29. Знезараження та очищення підкарантинних, підконтрольних матеріалів і транспортних засобів.
30. Порядок оформлення документів на імпорт і транзит підкарантинних та підконтрольних матеріалів.
31. Порядок оформлення документів на експорт підкарантинних і підконтрольних матеріалів.
32. Звітність прикордонних пунктів з карантину рослин.
33. Відповідальність за порушення карантинних правил
34. Загальні положення організації фітосанітарного контролю підкарантинних матеріалів.
35. Порядок перевезення підкарантинних матеріалів в межах країни.
36. Порядок переробки та реалізації підкарантинних матеріалів.

15. Рекомендована література

Основна

1. Положення про Державну екологічну інспекцію. – Затверджено постановою КМУ в редакції від 16 червня 2004 р., №770.
2. Положення про Державну екологічну інспекцію в областях, містах Києві та Севастополі. – Затверджено наказом Мінприроди від 19 грудня 2006 р., №548.
3. Положення про Державну Азово – Чорноморську екологічну інспекцію. – Затверджено наказом Мінприроди від 6 грудня 2006 р., №526.
4. Положення про Державну екологічну інспекцію Азовського моря. – Затверджено наказом Мінприроди від 23 лютого 2004 р., № 64.
5. Порядок організації та проведення перевірок суб'єктів господарювання щодо

дотримання вимог природоохоронного законодавства. – Затверджено наказом Мінприроди від 10 вересня 2008 р., №464.

6. Методичні рекомендації «Про порядок проведення інспекторських перевірок по дотриманню природокористувачами вимог законодавства по охороні навколишнього природного середовища». – Затверджено наказом Головної екологічної інспекції Мінприроди від 28 березня 1994 р., №7.

7. Методичні рекомендації «Про порядок виявлення порушень та застосування заходів впливу до порушників природоохоронного законодавства». – Збірник методичних рекомендацій про державний контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства». – За ред. А.М. Коренчука, В.Д. Солодкого. – Чернівці: Зелена Буковина, 1996. – с. 17-42.

8. Порядок обмеження, тимчасової заборони (зупинення) чи припинення діяльності підприємств, установ, організацій і об'єктів у разі порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища. – Затверджено постановою ВРУ від 29 жовтня 1992 р., №2751 – XII.

9. Перелік видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів. – Затверджено постановою КМУ в редакції від 17 грудня 2004 р., №1700.

10. Закон України «Про охорону атмосферного повітря». – Збірник законодавчих актів: Законодавство України про охорону навколишнього середовища. – Київ, Парламентське видавництво. – 2006, с. 79-95.

11. Закон України «Про охорону земель». – Збірник законодавчих актів: Законодавство України про охорону навколишнього природного середовища. – Київ, Парламентське видавництво. – 2006, с. 96-119.

12. Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель». – Збірник законодавчих актів: Законодавство України про охорону навколишнього природного середовища. – Київ, Парламентське видавництво. 2006, с. 120-129.

13. Положення «Про встановлення рівнів шкідливого впливу фізичних і біологічних факторів на атмосферне повітря». – Затверджено постановою КМУ від 31 грудня 1993 р., №1092.

14. Інструкція «Про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві». – Затверджено наказом Мінприроди від 10 лютого 1995 р., №7.

15. Клименко М.О., Прищеп А.М., Клименко О.М. Екологічне інспектування. Навч.посібник.- Рівне: НУВГП, 2010.- 373 С.

16. Екологічне інспектування. Методичні вказівки до виконання самостійних робіт для студентів спеціальності 7.070801 “Екологія та охорона навколишнього середовища” денної та заочної форми навчання. Бондарчук Л.Ф., Луцьк: ЛДТУ, 2007– 42 С.

17. Екологічне інспектування. Методичні вказівки до виконання практичних робіт для студентів спеціальності 6.070800 “Екологія та охорона навколишнього середовища” денної та заочної форми навчання //Бондарчук С.П., Бондарчук Л.Ф. - Луцьк: ЛНТУ, 2009, – 32 С.

18. Екологічне інспектування / Курс лекцій для студентів спеціальності 7.04010601 -"Екологія та охорона навколишнього середовища" денної та заочної форм навчання. Бондарчук С.П.– Луцьк: ЛНТУ, 2011. -40 С.

19. Правова база з питань екології та охорони природного середовища. Збірник нормативно-правових актів. – К.: Атака, 2001. – 632с.

20. Свояк Н.І. Екологічне інспектування. – Черкаси: Вертикаль, Видавець Кандич С.Г. – 2008. – 464 с.

Допоміжна

21. Інструкція з оформлення державними інспекторами з контролю за використанням і охороною земель Держземінспекції та її територіальних органів матеріалів про адміністративні правопорушення. – Затверджено наказом Держкомітету по земельних ресурсах від 28 квітня 2009 р., №205.

22. Порядок встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору. – Затверджено постановою КМУ від 1 березня 1999 р., №303.

23. Інструкція про порядок обчислення та сплати збору за забруднення навколишнього природного середовища. – Затверджено наказом Мінприроди та Державної податкової адміністрації від 19 липня 1999 р., №544/3837.

24. Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів. – Затверджено наказом Мінприроди від 20 липня 2009 р., №389.

25. Збірник методичних рекомендацій про державний контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства. – за ред. А.М. Коренчука, В.Д. Солодкого. – Чернівці: Зелена Буковина, 1996. – 248с.

26. Законодавство України про охорону навколишнього природного середовища. Збірник законодавчих актів. – Київ, Парламентське видавництво, 2006. – 200с.

16. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3348-12> ЗУ № 3348-ХІІ від 30.06.1993р. «Про карантин рослин»

2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/705-2007-%D0%BF> ПКМУ № 705 від 12.05.2007р. «Про деякі питання реалізації Закону України «Про карантин рослин»

3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1121-05> Наказ Міністерства аграрної політики № 414 від 23.08.2005р. «Про затвердження Фітосанітарних правил ввезення з-за кордону, перевезення в межах країни, транзиту, експорту, порядку переробки та реалізації підкарантинних матеріалів»

4. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0285-95> Про затвердження Положення про екологічний контроль у пунктах пропуску через державний кордон України

5. <https://www.kmu.gov.ua/npas/79242299> Порядок проведення огляду, обстеження, аналізу, фумігації (знезараження) та інспектування (оформлення фітосанітарного та карантинного сертифікатів) об'єктів регулювання у сфері карантину рослин

6. <https://zakon.rada.gov.ua/> – Офіційний веб-сайт Верховної Ради України

7. <http://www.dei.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Державної екологічної інспекції України.

8. <https://menr.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерство екології та природних ресурсів України.

10. <http://www.ecology.lviv.ua> – сайт Департаменту екології і природних ресурсів Львівської обласної адміністрації

11. <http://www.nature.org.ua/> - Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні.

Робоча програма _____

(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями)

на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри екології, географії та туризму

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “___” _____ 20__ року № _____

Завідувач кафедри _____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від “___” _____ 20__ року № _____

Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робоча програма _____

(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями)

на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “___” _____ 20__ року № _____

Завідувач кафедри _____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від “___” _____ 20__ року № _____

Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)